2. PRAVA ZAJEDNICA

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
9. Zakoni Kosova obezbeduju puni obim zaštite ljudskih prava i prava zajednica i njihovih pripadnika, u skladu sa evropskim standardima.	***9.1** Medunarodni standardi ljudskih prava, ukljucujuci standarde koji se odnose na prava žena i dece, obuhvaceni su domacim zakonodavstvom, ukljucujuci objave i naredenja Skupštine Kosova, ministarstava i opština kad god je to neophodno, i svako zakonodavstvo je sprovedeno efikasno i bez diskriminacije .*	*Ukljucila Kancelarija za pravnu podršku, Skupština Kosova Primenjuju: ministarstva, opštine, KP*	*Stubovi III, I, II, KPiZ, KPrP,UNHCR, OHCHR*	*U toku*
	9.2 Skupština Kosova usvaja Zakon protiv diskriminacije (ZPD) saglasno direktivama Evropske unije i medunarodnim standardima, da bi ga SPGS proglasio. Primedbe na ZPD koje je stavila Koalicija Povratak raspravljene su i razrešene	***Skupština Kosova***	***Stubovi III, I, II,KPZ, KPrP***	***15. jul 2004.***
	9.3 PIS usvaja uredbe i administrativna upustva za efikasno sprovodenje Zakona protiv diskriminacije.	***Relevantna ministarstva***	***Stubovi III, II, I, KPZ, KPrS***	***1. oktobar 2004.***
	***9.4** Usvajanje i sprovodenje Zakona o jednakim mogucnostima u saglasnosti sa direktivama Evropske unije i medunarodnim standardima usvojenih u Skupštini Kosova, ukljucujuci sprovodenje Administrativnog uputstva NR MSHR.DCSA 2003/12, kojim se uspostavlja radno mesto službenika za jednake mogucnosti uz uputstvo da radi bez diskriminacije.*	*Skupština Kosova, KP*	*Stubovi III, I, II, KPZ, OLA*	*30.06.04 U toku*
	9.5 Opštinska regulativa je izmenjena i dopunjena da bi obezbedila klauzulu o vitalnom interesu koja štiti nepromenljiva prava zajednica. Postupci za primenu mehanizama za vitalne interese detaljno su dati u statutima opština.	***OJS***	***Stubovi II, I, III, KPZ, KPrS***	***Jesen 2004. god. U toku***

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	9.6 *Obezbedena obuka u vezi sa ZPD za svo osoblje u oblasti pravosuda.*	*Stub III (KIP)*		*Odmah po proglašenju ZPD* *U toku*
	9.7 *Pokrenuta efikasna kampanja javnog informisanja u vezi sa ZPD.*	*KP, Kancelarija za zajednice, relevantno ministarstvo ili kancelarije (vidi niže)*	*OJI, Stub II, III,*	*Odmah po proglašenju ZPD*
	9.8 *PIS utvrduju nedostatke i preduzimaju odgovarajuce mere kako bi obezbedile da ZPD pruža efikasne pravne lekove i sankcije protiv diskriiminacije.*	*Relevantna ministarstva, opštine, KP (Kancelarija za pravnu podršku)*	*KPZ,Stubovi III, II, KPrS, UNHCR*	*U toku*
10. Kosovo ucestvuje u procesu Saveta Evrope za sprovodenje Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina i u potpunosti spovodi preporuke koje proizilaze iz tog procesa.	***10.1*** *Savet Evrope , uz podršku PIS i UNMIK-a, ukljucuje Kosovo u proces pracenja Okvirne konvencije.*	*Savet Europe*	*KPrS, KPZ, Stub III*	
	10.2 *Odgovarajuce osoblje PIS je rasporedeno i obezbedena su mu neophodna sredstva za pripremu izveštaja koje zahteva Okvirna konvencija.*	*KP, Kancelarija za zajednice, Savetodavna kancelarija za DU, LJP, JM i PP, Relevantno Ministarstvo ili kancelarije (vidi dole)*	*Stub II, III, KPZ*	*U toku*
	10.3 *Sve strukture PIS saraduju sa osobama koje izraduju izveštaj o stanju sprovodenja i pružaju im neophodne podatke.*	*KP, ministarstva, opštine*	*Stub II, III, KPZ*	*U toku*

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	10.4 *Izveštaji se pripremaju i blagovremeno podnose Savetodavnom odboru.*	*KP, Kanclearija za zajednice, relevantno ministarstvo ili kancelarije (vidi dole)*	*KPZ, Stub III, II*	*U toku*
	10.5 *Razmatraju se i sprovode preporuke i komentari Savetodavnog odbora u vezi sa izveštajem.*	*KP, Kanclearija za zajednice, relevantno ministarstvo ili kancelarije (vidi dole), ministarstva, opštine*	*KPZ, Stub III, II*	*U toku*
11. Unutar PIS uspostavljena je sveobuhvatna i efikasna struktura za pracenje poštovanja ljudskih prava i prava zajednica i reagovanje u slucajevima njihovog kršenja.	***11.1 KP jaca centralne strukture za ljudska prava i prava zajednica i njihovih pripadnika uz podršku KPiZ, Kancelar iju za pitanja zajednica, UNHCR, OEBS i KVKLJP.***	***KP, Savetodavni odbor za dobro upravljanje , ljudska prava, jendake mogucnosti i pitanja polova, Kancelarija za zajednice, ministarstva***	***KVKLJP, KPiZ, EAR, UNHCR, Stubovi II i III***	***Plan je dogovoren do 30. juna 2004. godine***
	11.2 Primenjuje se plan za jacanje centralne strukture za pitanja ljudskih prava.	***KP, ministarstva***	***Stub II, III, OHCHR, KPZ, EAR***	***15. avgust 2004. godine***

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	11.3 Plan PIS da preuzmu odgovornost za humanitarnu pomoc za kojom je nastala potreba u vezi sa vanrednim situacijama i internim raseljavanjem, kao i usled nedobrovoljnog izrucivanja, razvija se i primenjuje, ukljucujuci elemente pokrivene opštom gotovošcu gradana za reagovanje u vanrednim situacijama.	***KP, Ministarstvo rada i socijalnog staranja***	***Tim UN za Kosovo, UNHCR, KPiZ, KPZ***	***Plan dogovren do 30. juna; Izgradivanje kapaciteta i tranzicija pocinju odmah; puna primena do datum usaglasen naknadno izmedju UNHCR-a I PISG-a***
	11.4 *Potpuno sprovodenje Administrativnog uputstva Ministarstva javnih službi AI br. 2003/12 na centralnom i opštinskom nivou, za sprovodenje AD br. 2003/2 i Uredbe br. 2001/36. Posebno, stvaranje radnog mesta Službenika za jednake mogucnosti i izrada izjave o smernicama JM i politici primene JM.*	*Ministarstva i opštine*	*Stubovi II i III*	*1. Tromesecje 2004. god.* *U toku*
	11.5 *Kancelarije unutar PIS zadužene za rešavanje pitanja ljudskih prava, prava manjina i prava žena, pravilno su kadrovski popunjene, obucene i efikasno funkcionišu, da bi obezbedile da odredbe Zakona o jednakosti polova budu primenjene.*	*KP, ministarstva, opštine*	*Stubovi II, III, KPZ, UNHCR*	*U toku*
	11.6 *Sve strukture PIS i opštine razmatraju i poštuju izveštaje i preporuke ombudsmana u vezi sa ljudskim pravima i diskriminacijom. Uspostavljeni su mehanizmi u okviru PIS za neodložan odgovor na izveštaje i za pracenje sprovodenja preporuka od strane odgovornih vlasti.*	*KP, Centralne strukture odgovorne za ljudska prava, svi ostali organi PIS*	*Stub II, III*	*U toku* *Mehanizmi su uspostavljeni do 1. novembra 2004. godine*

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	11.7 *Nezavisni nadzorni odbor (NNO) je uspostavljen i funkcioniše kao i mehanizmi nadzora javnih službi uspostavljeni na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 2001/36 i Administrativnog naredenja br. 2003/2.*	*KP, ministarstva*	*Stubovi II, III, KPZ*	*Leto 2004. god.*
12. Mehanizmi unutar opština koji su odgovorni za zaštitu ljudskih prava i prava zajednica (Opštinske kancelarije za zajednice- OKZ, Zajednice skupština opština, Odbori za posredovanje) imaju odgovarajuca sredstva i osoblje i funkcionišu efikasno.	***12.1 Opštinske kancelarije za zajednice su potpuno konstituisane i podržavaju ih opštinske vlasti, što vodi njihovom konacnom integrisanju u glavne opštinske strukture i bilo kakva revizija zakona o lokalnoj samoupravi zadržava OKZ kao integralni deo opštinske uprave.*** • ***Posebni napori ucinjeni su da bi bila poboljšana saradnja GIS sa OKZ (potencijalno pomocu preporuka koje ce da razvija Kancelarija za zajednice, uz podršku KPZ*** • ***Obezbedivanje osoblja i sredstava za potrebe OKZ procenjuje se i rešava.***	***Predsednici opština, dodatni zamenici predsednika, GIS, predstavnici zajednice***	***Stubovi II, III***	***Decembar 2004. godine U toku*** ***Preporuke pripremeljene do 15. jula 2004. godine*** ***Procena završena do 1. septembra 2004. godine***
	12.2 Opštine obezbeduju stvaranje i funkcionisanje odbora i kancelarija za pitanja zajednica i posredovanje.	***Opštine, OKZ***	***Stub II (opštinski predstavnik, lokalni službenik za zajednice, Stub III, KPZ, UNHCR***	***Decembar 2004. god.***

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	12.3 PIS preduzima preispitivanje Odbora za zajednice i Odbora za posredovanje uz podršku UNMIK-a. Preduzima se akcija sledstveno ovom preispitivanju: • ***U slucajevima kada je finansijska podrška za ove entitete neadekvatna, odgovarajuca sredstva bivaju brzo dodeljena.*** • ***U slucajevima kad nema dovoljno osoblja, postupci regrutacije se brzo iniciraju i završavaju u skladu sa proporcionalnom zastupljenošcu.*** • ***U slucajevima nedovoljne strucnosti, lica koja rade u gore pomenutim institucijama dobijaju odgovarajucu obuku.***	***Opštine, KP, Kancelarija za zajednice, MFE***	***Stubovi II (KPZ), III, IV, KPiZ***	***Preispitivanje završeno do 1. oktobra. Preporuke primenjene do 31. decembra 2004. godine***
	12.4 Puna primena administrativnih uputstava Stuba II o radu Odbora za posredovanje i zajednice i dodatnim zamenicima predsednika. Odbori se sastaju redovno, imaju pristup svim opštinskim dokumentima i kancelarijama, glavni izvršni službenici (GIS) i predsednici opština ih dobro primaju, realno su ojacali na osnovu podrške opštinskih vlasti tako da su u stanju da pozitivno predstavljaju interese zajedncia, a zajednice im se obracaju i ucestvuju u njihovom radu.	***Predsednici opština, dodatni zamenici predsednika, GIS, predstavnici zajednica***	***Stubovi II, III***	***U toku***
	12.5 Opštinskim cinovnicima je omoguceno da ispravno uocavaju i rešavaju probleme ljudskih prava.	***Opštine***	***Stubovi III, Stub II***	
	12.6 PIS razvijaju mehanizme pracenja rada opština u odnosu na zajednice da bi nagradile premele inovativne pristupe i da bi odgovrile na pitanja koja izazivaju zabrinutost.	***KP, Kancelarija za pitanja zajednica***	***Stubovi II i III, KPZ, KPiZ***	***1. oktobar 2004. godine***

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
13. Sredstva opština i ministarstava pravicno se raspodeljuju svim zajednicama.	***13.1 Zahtevi za pravicnim finansiranjem ispunjeni su na svim nivoima PIS. Zahtevi za tromesecnim izveštavanjem o pravicnom finansiranju za opštine bivaju ispunjeni u skladu sa Clanom 4.6 Uredbe 2003/41 o budžetu za 2004. godinu***	***MFP, ministarstva, opštine***	***Stubovi II, IV, KPZ***	***U toku***
	***13.2** KKB i opštinski budžeti finansiraju projekte lokalnih grupa koji podržavaju povratak, zaštitu manjinskih prava i izgradnju tolerancije.*	*Opštine, KP*	*Stubovi II, IV, KPZ, UNHCR*	*U toku*
14. Obrazovni plan i program podstice toleranciju i poštovanje doprinosa svih zajednica istoriji Kosova.	***14.1** Udžbenici za osnovno i srednje obrazovanje su izradeni prema evropskim standardima uz tolerantu upotrebu jezika zasnovanu na preporukama multietnickog Saveta za pregled udžbenika, koji ce biti formiran u skladu sa Uredbom UNMIK-a br. 2002/19*	*MONT*	*Stubovi II i III,Savet Evrope*	*U toku*
	***14.2** Postojeci školski udžbenici iz istorije su pregledani radi provere verodostojnosti informacija i upotrebljenog jezika, sa ciljem uklanjanja iritirajuceg materijala i ponovnog štampanja revidiranih udžbenika istorij e.*	*MONT*	*Stub II, Savet Evrope*	*April 2004. Avgust 2004. za ponovno štampanje*
	14.3 Multietnicki nastavni program je razraden uz poseban osvrt na osobenosti obrazovanja zajednica, primenjen je novi plan i program i školski udžbenici odražavju razlicitost i toleranciju u skladu sa standardima Saveta Evrope.	***MONT***	***Stubovi II,III, Savet Evrope***	***U toku***
	***14.4** Izgradivanje tolerancije i ljudska prava da budu integralni deo nastaavnog programa u svim školama, sve osnovne skole moraju obezbedjivate casove iz najmanje dva druga jezika, koji se govore na Kosovu a koji nisu maternji jezici studenata , od kojih je jedan obavezan.*	*MONT*	*Stubovi II i III, Savet Evrope*	*U toku*